

GUNILLA BANDOLIN

Tre tegelvalv

Min gestaltning av rondellen vid Tappström utgår från att Ekerö en gång var en storproducent av tegel. Den fina målarleran som orten rent fysiskt ligger på är också en av förutsättningarna för att Ekerö finns. En gång fanns det mindre tegeltag och tegelbruk på många ställen på Ekerö. Nu finns inga fungerande tegelbruk kvar, men minnet av Ekerös förhållande till tegel är viktigt att bevara. Det blir nu manifest i en av Tappströms nya rondeller.

Den nya vägen och dess omgivning har också ett tema som anknyter till tegel, genom de låga stödmurar som murats med tegelfärgade murstenar.

Tegelbågarna symboliserar också en port, porten hem, porten bort. De är genomsiktliga och hur man ser hur vyn av dem förvandlas under ens resa genom rondellen.

Det har varit naturligt att ha tegel som ett genomgående tema i hela rondellen, både i markbeläggning och i de skulpturala elementen. Det har redan lagts ut småskaligt tegelkross på den 16 meter i diameter stora rondellytan. Det kommer under olika dagsljusförhållande och väder att växla mellan att vara mörkrött till orangeglänsande. Tegel har den förmågan att växla färgintensitet beroende på ljus och väder.

De tegelvalv jag föreslår är 3,5 meter höga och vardera 2,4 meter breda. Benen och valven har ett tvärsnitt som är 0,37 meter x 0,37 meter. De är inte späda utan ger ett robust uttryck, som att de står på stadiga ben. De står rätvinkligt mot varandra, vilket gör att de från vissa vinklar syns en face, och från andra vinklar täcker de varandra i synfältet, en mer komplex bild framträder. Detta kan ses genom att röra sig runt modellen, som en bil rör sig i rondellen. Tegelvalven har en avtäckning av kopparplåt som förstärker valvformen.

Teknisk beskrivning

Tegelvalven har en stödjande innerarmering av fyra 40 millimeters valsade stålbågar. Teglet är murat runt dessa bågar. Bågarna är till för att valven ska kunna ta laster från vind och också eventuell påkörning. Dessa rostfria stålbågar är fastgjutna på en betongplatta ca 0,3 meter under överytan på tegelkrosset. Tegelstenarna är murade med byglar av rostfriarmering var fjärde varv. Det hålrum som bildas runt stålbågarna är fyllda med murbruk/betong. Bågarna är murade med kalkcement B rödfärgat (Samma färg som teglet).

Teglet i sig är handslaget, hårdbränt tegel från tegelbruket Huber i fd Östtyskland. Enligt konstruktören Krister Berggren som jobbar med att reparera kulturarvsbyggnader i tegel, är handslaget tegel från Nordtyskland det enda tegel som är frostbeständigt över en längre tid. För att ytterligare minska risken för frostsprängning har tegelvalven försetts med avtäckning av blank kopparplåt som så småningom svartnar och ärgas.

Budget

Murning, inkl tegel, bruk, betongsula, armering, avtäckning	349 500,00 kr
resa till huber inkl allt	0,00 kr
ritningsarbete	10 000,00 kr
arvode	75 000,00 kr
oförutsett	40 000,00 kr
valvbågar i stål	40 000,00 kr
	514 500,00 kr

oktober 2016

Gunilla Bandolin